

На основу члана 23. став 1. тачка 2. Закона о заштити природе („Службени гласник СРС”, број 29/88),
Извршно веће Скупштине Социјалистичке Републике Србије доноси

ОДЛУКУ

о стављању под заштиту биљних врста као природних рекости

„Службени гласник СРС”, број 11 од 17. марта 1990, „Службени гласник РС”, број 49 од 15. августа 1991.

Члан 1.

Као природне реткости стављају се под заштиту ретке, проређене и угрожене биљне врсте којима је из природних узрока или људском делатношћу угрожен опстанак, **односно које су угрожене коришћењем и прометом*** ради очувања генофонда, односно појединих чланова животних заједница одређених екосистема Републике.

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 2.

Под потпуну забрану коришћења и промета стављају се следеће биљне врсте:*

I. Ред SCROPHULARIALES

1. Фамилија Gesneriaceae Dumort:

- 1) *Ramonda serbica* Панс. (прпска рамондија);
- 2) *Ramonda Nathaliae* Панс. (иаталијина рамондија).

II. Ред SAXIFRAGALES

1. Фамилија Droseraceae:

- 1) *Drosera rotundifolia* (росуља)

III. Ред MYRTALES

1. Фамилија Trapaеae dum:

- 1) Тара (водени орах или орашак).

IV. Ред GENTIANALES

1. Фамилија Gentianaceae (линцуре):

- 1) *Gentiana lutea*;
- 2) *Gentiana symphyandra*;
- 4) *Gentiana acualis*.

2. Фамилија Menyanthaceae:*

1) *Menyanthes trifoliata* L. (горска детелина).*

V. Ред LEONTOPODIUM

- 1) *Leontopodium alpinum* Cass. (планика или рунолист).

VI. Ред THYMELAEALES

1. Фамилија Thymelaeaceae:

- 1) *Daphne blagayana* Frey. (благајев ликовац);
- 2) *Daphne laureola* L. (ловорасти јеремичак).

VII. Ред ILEX

1. Фамилија Aquifoliaceae:

1) *Ilex aquifolium* L. (зеленика или божиковина).

VIII. Ред FORSYTHIA

1. Фамилија Oleaceae:

1) *Forsythia europaea* Deg. i Bald. (форзиција).

IX. Ред CUNONIALES

1. Фамилија Grossulariaceae Do:

1) *Prunus lauracerasus* (зеленичје).

X. Ред BETULALES

1. Фамилија Betulaceae:

1) *Betula pubescens* Ehrh. (маљава бреза).

XI. Ред ERICALES*

1. Фамилија Ericaceae:*

1) *Arctostaphylos uva ursi* (L.) Спренг – (медвеђе грожђе, планика).*

XII. Ред LAMIALES*

1. Фамилија Ericaceae:*

1) *Salvia officinalis* L. – (жалфија, кадуља);*

2) *Nepeta rtanjensis* Diklic et Milojevic (непета);*

3) *Hyssopus officinalis* L. – (исоп, милодух).*

XIII. Ред RANALES*

1. Фамилија Ranunculaceae:*

1) *Adonis vernalis* L. (гороцвет, зечији мак);*

2) *Pulsatilla vulgaris* Mill, (саса, велика саса).*

XIV. Ред ASTERALES*

1. Фамилија Asteraceae:*

1) *Helichrysum arenarium* (L.) DC. (смиље).*

XV. Ред RUTALES*

1. Фамилија Rutaceae:*

1) *Ruta graveolens* L. 1753 (седеф, рута).*

XVI. Ред DILLENIALES*

1. Фамилија Paeoniaceae:*

2) *Paeonia officinalis* L. (божур);*

3) *Paeonia tenuifolia* (степски божур).*

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 3.

Забрањена је сеча, брање, уништавање и промет природних реткости из члана 2. ове одлуке.

Члан 3а*

Под контролу коришћења и промета стављају се следеће врсте:*

I. Ред BASIDIOMYCETES*

1. Фамилија Polyporaceae:*

1) *Boletus edulis* Bull. ex. Fr (летњи, јесењи вргањ).*

2. Фамилија Agaricaceae:*

1) *Pleurotus ostreatus* Jacq. ex. Fr, Kummer (буковача, остригар).*

3. Фамилија Agaricaceae:*

1) *Cantharellus cibarius* L. ex. Fr (лисичарка).*

4. Фамилија Helvellaceae:*

1) Све врсте рода *Morchella* (смрчци).*

5. Фамилија Lactariaceae:*

1) Све врсте рода *Lactarius* (млечница).*

6. Фамилија Agaricaceae:*

1) *Agaricus* (шампињони).*

II. Ред ERICALES*

1. Фамилија Vacciniaceae:*

1) *Vaccinium myrtillus* L. (боровница).*

III. Ред CONIFERALES*

1. Фамилија Cupressaceae:*

1) *Juniperus communis* L. (клека, вења).*

IV. Ред ARALIALES*

1. Фамилија Apiaceae:*

1) *Angelica archangelica* L. (анђеоски корен).*

V. Ред PRIMULALES*

1. Фамилија Primulaceae:*

1) *Primula veris* Huds. (јагорчевина, јаглика).*

VI. Ред ARALES*

1. Фамилија Araceae:*

1) *Acorus calamus* L. (иђирот).*

VII. Ред GENTIANALES*

1. Фамилија Gentianaceae:*

1) *Centaureum umbellatum* Cilib (кичица, китица).*

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 36*

Врсте из члана 3а могу се брати и откупљивати под условима утврђеним у овој одлуци.*

Организација из члана 3в став 1. ове одлуке може привремено да забрани брање, односно сакупљање појединих врста или њихових делова, односно плодова на одређеном подручју где су те врсте угрожене због непридржавања утврђених услова од стране берача, односно откупљивача или других разлога.*

За врсте гљива из члана 3а под римским бројем I. утврђује се забрана:*

– брања и откупа примерака пречника шешира испод 2 цм, као и презрелих и недораслих примерака;*

– брања више од 90% укупне количине на подручју сакупљања, као и у близини прометних путева и на депонијама отпадног материјала.*

За врсте лековитог биља из члана 3а под римским бр. II до VII утврђује се забрана:*

– сакупљања плодова механичким средствима која оштећују вегетативне органе;*

– чупања или ископавања читавих подземних органа;*

– брања пре цветања, као и после цветања (плодоношења).*

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 3в*

Брање, односно сакупљање, односно откуп врста или њихових делова, односно плодова из члана 3а ове одлуке, одобрава Завод за заштиту природе.*

Захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана подноси се најкасније 15 дана пре сезоне брања, односно сакупљања врста.*

Акт о одобравању брања, односно сакупљања, односно откупа, садржи врсту која се може брати, сакупљати, односно откупљивати, количину, период и подручје за које се одобрење издаје.*

Завод за заштиту природе дужан је да један примерак акта из става 3. овог члана доставља општинском органу надлежном за послове привреде.*

Правна или физичка лица која врше откуп врста из члана 3а, дужна су да податке о откупљеним количинама достављају Заводу за заштиту природе.*

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 4.

За природне реткости из члана 2. и члана 3а* ове одлуке донеће се програм заштите и развоја, којим ће се утврдити и услови за потпуније информисање и популаризацију заштићених природних реткости.

*Службени гласник РС, број 49/1991

Члан 5.

О заштити природних реткости стара се Републички завод за заштиту природе, спровођењем програма заштите и развоја из члана 4. ове одлуке, вршењем стручног надзора над спровођењем утврђених мера заштите и популаризацијом заштићених природних реткости, као и имаоци односно корисници тих реткости.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије“.

05 број 501-603/32
У Београду, 23. фебруара 1990. године
Извршно веће Скупштине Социјалистичке Републике Србије
Потпредседник,
Душан Михајловић, с.р.